

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.05.1963, sp. zn. Tzv 8/63, ECLI:CZ:NS:1963:TZV.8.1963.1

Číslo: 46/1963

Právní věta: Zásada objektivní pravdy vyžaduje, aby soud opřel své rozhodnutí o vině a trestu o jednoznačně zjištěná a bezpečně prokázaná fakta, nikoli o pouhou pravděpodobnost. Tam, kde nelze bezpečně určit, která z variant skutkového řešení odpovídá skutečnosti, volí soud tu, která je pro obviněného příznivější. Základním předpokladem trestní odpovědnosti je bezpečné zjištění příčinného působení jednání obviněného na trestním zákonem chráněné společenské vztahy a toho, zda toto jednání nese všechny znaky zavinění ve smyslu § 4 nebo § 5 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.05.1963

Spisová značka: Tzv 8/63

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přestupky, Příčinná souvislost, Provinění, Trestný čin, Zastavení trestního stíhání, Zavinění, Zjištění skutečného stavu věci, Zproštění obžaloby

Předpisy: 38/1961 Sb. § 15 140/1961 Sb. § 4

§ 219

§ 221

§ 223

§ 224 141/1961 Sb. § 222

§ 226

§ 269

§ 5

§ 89 odst. 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem vojenského obvodového soudu byl voj. z sl. K. uznán vinným ublížením na zdraví podle § 221 odst. 1, 4 tr. zák. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 3 (tří) roků a stanovena povinnost nahradit poškozené S. škodu ve výši 267,33 Kčs.

Vyšší vojenský soud uvedený rozsudek zrušil, uznal obviněného vinným ublížením na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a odsoudil ho za to k trestu odnětí svobody na 15 (patnáct) měsíců nepodmíněně. Stejně jako soud 1. stupně vyslovil povinnost obviněného nahradit poškozené S. škodu.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané Nejvyššímu soudu oba uvedené rozsudky zrušil a obviněného K., býv. voj. z sl. podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby, která ho vinila, že dne 6. 5. 1962 krátce po 00,00 hod. u domu č. 24 v Libocké ulici v Praze 6 surovým způsobem, zejména úderý pěstí do hlavy zbil voj. S a ublížil mu tak na zdraví, v důsledku čehož nastala smrt.

Z odůvodnění:

Předseda Nejvyššího soudu ve stížnosti pro porušení zákona podané ve prospěch odsouzeného K. dovozuje, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon v ustanovení § 224 odst. 1 tr. zák. a navrhuje, aby Nejvyšší soud rozsudkem tuto skutečnost vyslovil a aby dále postupoval podle § 269 odst. 2 a § 271 tr. ř.

Nejvyšší soud na základě zevrubného přezkoumání celé věci zjistil, že zákon byl porušen.

Výpovědi přímého svědka celé události voj. J., výpovědi obviněného a dalšími materiály (zejména znaleckými posudky) jsou bezpečně prokázány tyto skutečnosti:

Dne 5. 5. 1962 kolem 17,00 hod. odešel voj. K. na vycházku společně se svědkem voj. J., a to od jejich útvaru směrem na Horní Liboc. Přitom se zastavili v restauraci „Sokolovna“, kde obviněný vypil 2 piva. Kolem 22,00 hod. přišli do restaurace „U Holečků“ společně se Z. D., kterou potkali cestou. Všichni usedli ke stolu. Jeden z vojáků, kterých byl v restauraci větší počet, si k nim přisedl. Tento voják – poškozený S. – byl silně ovlivněn požitým alkoholem. Měl neslušné poznámky vůči D., provokoval, zejména tím, že se pokoušel upíjet z piva K. a J. a nakonec udeřil voj. K. do obličeje. Poté od stolu odešel. Asi ve 22,00 hod. J., obviněný a D. z hostince odcházeli, a to tak, že J. s D. šli napřed, zatímco K. se zdržel, aby zaplatil útratu. Od počátku vycházky do té doby vypil obviněný 5 – 6 desetistupňových piv. Asi 50 m od hostince D. přivolala K., o němž věděla, že chce S. oplatit ránu, kterou od něho dostal v hostinci.

Když K. přiběhl, stáli voj. S. s voj. J. proti sobě. Postrkovali se, a to tak, že postupovali po cestě, vedoucí zahradou k domovním dveřím domku č. 24 v Libocké ulici. Cestu tvoří asi 150 cm široký chodník, na který se vchází neuzamčenými dřevěnými vrátky. Když K. přiběhl, J. ustoupil a do S. počal strkat K. S. stále ustupoval směrem ke dveřím domku, který stál v zahradě. Když se k těmto dveřím přiblížili, udeřil S. služebním opaskem voj. K. Na to ho k. udeřil pěstí do hlavy. Rána byla poměrně silná a zasáhla S. z levé strany v okolí ucha. Poté se K. na S. vrhnul, povalil ho na zem a vleže jej ještě několikrát udeřil do hlavy (obviněný uvádí asi třikrát) a do prsou (asi dvakrát). Tyto rány již byly slabší, což vyplývá především z toho, že obviněný na S. ležel, takže neměl možnost silného rozmachu. S. se po sražení na zem ještě bránil. Jeho odpor však po chvíli počal slábnout, až ustal.

V průběhu zápasu se v domě č. 24 otevřelo okno a z něho se starší občanka ptala, co se děje. Obviněný jí hrubě odpověděl a spolu s J. utekli.

Dále je bezpečně prokázáno, že dne 6. 5. 1962 v 05,15 hod. byla nalezena mrtvola voj. S., opřená o dveře domku č. 24 v Libocké ulici (Praha 6). Pitvou bylo zjištěno, že smrt nastala v důsledku krvácení pod omozečnicí a do komor mozkových, vycházejícího z puštělého aneurysmatu (cévní výdutě). Rozšiřující se krevní výron působil útlak mozku a jeho oedem. V krvi odebrané z mrtvoly bylo zjištěno 2,22 promile alkoholu“.

Nejvyšší soud především ve shodě se stížností pro porušení zákona konstatoval, že takto zjištěné skutečnosti samy o sobě ještě nezakládají trestní odpovědnost voj. K.

K tomu, aby soud mohl uznat obžalovaného vinným, je nutno prokázat, že jeho jednání nese znaky trestného činu tak, jak je uvádí trestní zákon. Mimo jiné by bylo nutné prokázat především dvě

zásadní skutečnosti: za první, že příčinou smrti voj. S. bylo jednání voj. K., za druhé pak, že smrt poškozeného byla způsobena takovým jednáním voj. K., které nese znaky zavinění ve smyslu § 4 nebo § 5 tr. zák.

Hlavní příčina toho, že soud 2. stupně porušil svým rozhodnutím zákon, spočívá v tom, že pochybil při zjišťování příčinné souvislosti, obdobně, jako před ním nesprávně postupoval již soud 1. stupně.

Rozsudek soudu 1. stupně k otázce příčinného vztahu uvádí: „podle znaleckého posudku ústavu pro soudní lékařství Karlovy university z 24. října 1962 a 23. listopadu 1962 se činí závěr, že na prasknutí cévní výdutě se podílel úder do hlavy a pád S. a že tedy k prasknutí výdutě došlo po úderech do hlavy, které zasadil S. obžalovaný K.“

Toto tvrzení rozsudku 1. stupně neodpovídá skutečnosti. Citované posudky neuvádějí, že se na ruptuře cévní výdutě podílel úder do hlavy a pád S. Naopak citovaný posudek z 24. 10. 1962 uvádí, že „Naprosto objektivně rozhodnout nyní, co bylo příčinou prasknutí aneurysmatu nelze. Jak jsme uvedli výše, výduť jaká byla zjištěna u S. mohla prasknout samovolně, po zvýšené námaze tělesné, rozčilení, požití alkoholu i úderu do hlavy. Která z těchto složek převládala, dá se již nyní těžko zjistit, přece však zdá se pravděpodobné – poněvadž pád nastal bezprostředně po ráně do hlavy – že úder do hlavy se podílely na prasknutí výdutě“.

Ani dodatek posudku, sepsaný dne 28. listopadu neuvádí, že úder do hlavy a pád S. se na ruptuře podílel, nýbrž, že je nejpravděpodobnější, že k prasknutí došlo po úderu a pádu S.

Mezi obsahem citované části rozsudku soudu 1. stupně a obsahem uvedených znaleckých posudků je z hlediska trestního práva podstatný rozdíl. Zásada objektivní pravdy vyžaduje, aby skutečnosti, na kterých soud staví rozhodnutí o vině, byly zjištěny zcela bezpečně.

Soud proto v daném případě neprávem rozsudkem vyslovil závažný závěr, že obviněný voj. S. usmrtil, přesto, že nejsou vyloučeny všechny možnosti, aby smrt voj. S. vznikla z jiných příčin, než na základě zásahu voj. K.

Odpovědněji přistupuje k řešení této otázky soud 2. stupně. Správně zjišťuje, že znalecký posudek hodnotí úder do hlavy pouze jako pravděpodobnou příčinu smrti voj. S. a využívá svého práva volně hodnotit důkazy, dochází k závěru, že „smrtelné zranění utrpěl S. při napadení se strany obžalovaného“. I když tento závěr je formulován pouze jako konstatování koexistence úderů a smrtelného zranění (zranění utrpěl S. při napadení, místo správného zranění bylo způsobeno – vyvoláno, zapříčiněno a pod. – napadením), je zřejmé, že soud zde chtěl vyslovit názor, že smrtelné zranění bylo zapříčiněno úderem obviněného.

U odůvodnění pak soud 2. stupně uvádí, že u S. se ještě těsně před vyvrcholením potyčky s obviněnými projevovaly sklony k násilnickému jednání, a že nebylo zjištěno, že trpěl právě v tuto dobu nějakými potížemi, ač byl podnapilý i rozčilený. Z toho pak soud 2. stupně dovozuje správnost stanoviska soudu 1. stupně (na prasknutí cévy se podílely úderem).

Ani toto pečlivější odůvodnění však nemění nic na podstatě věci v tom, že soud 2. stupně bez přesvědčivého odůvodnění bere za bezpečně prokázanou příčinnou souvislost tam, kde je prokázána pouze pravděpodobně.

Je třeba znovu připomenout výše citovanou část posudku doc. dr. Tesaře, při čemž nelze přehlédnout, že tyto materiály nejsou jediným znaleckým vyjádřením v této věci. Pitevni protokol (č. 1, 27, 28) uvádí, že vyvolávacím momentem krvácení bylo pravděpodobně zvýšení tlaku krevního v důsledku požití většího kvanta alkoholu a event. fyzické námahy před smrtí. Náčelník vojenského ústavu soudního lékařství pplk. dr. Šňupárek, který prováděl pitvu mrtvolu voj. S., a který první určil

jako bezprostřední příčinu smrti rupturu aneurysmatu, se pak vyjádřil i speciálně k otázce, zda toto prasknutí mohlo být zapříčiněno úderem do hlavy voj. S. V přípise ze dne 10. 10. 1962 uvedl:

„Již při prováděné pitvě byl zvažován nález drobných krevních výronků v měkkých prokrývkách lebních z hlediska možnosti fyzického násilí, způsobeného buď jinými osobami nebo náhodným pádem a podobně. Malý rozsah krevních výronků svědčil o poměrně malé intenzitě působícího násilí, a proto jsme tento faktor zamítli jako podřadný.

Za hlavního a rozhodujícího činitele považujeme proto zvýšení krevního tlaku podmíněné požitím alkoholu a bezprostřední fyzickou námahou, kterou mohla být udávaná rvačka, pokud se jí S. aktivně zúčastnil.“

Ze všech těchto skutečností je zřejmé, že nelze učinit jednoznačný závěr, že prasknutí cévní výdutě, které bylo bezprostřední příčinou smrti voj. S., bylo způsobeno údery, které na hlavu voj. S. vedl obviněný K., nebo nárazem, který utrpěl při pádu na zem (po prvním úderu voj. K.).

I když se lze plně ztotožnit se znaleckým posudkem doc. dr. Tesaře, že je nejpravděpodobnější, že na rupturu výdutě se podílel i úder do hlavy a pád S., nestačí toto zjištění pro jednoznačný závěr soudu o tom, že úder do hlavy a pád byly příčinou prasknutí výdutě a smrti S.

Závažný závěr o tom, že K. usmrtil S., může soud opřít pouze o jednoznačně zjištěná a bezpečně prokázaná fakta, nikoliv o pravděpodobnost.

V této souvislosti pak nelze nepřipomenout ani procesní zásadu, podle níž tam, kde nelze bezpečně určit, která z variant skutkového řešení odpovídá skutečnosti, volí soud tu, která je pro obviněného příznivější.

Jestliže nelze učinit bezpečný závěr o tom, že příčinou smrti voj. S. byly první, tj. nejsilnější údery voj. K., nelze pochopitelně ani dovodit, že smrt vyvolaly méně intenzivní složky jeho útoku, tj. údery na hlavu voj. S. a na jeho tělo v době, kdy s K. ležel na zemi.

Z toho vyplývá, že není splněn základní předpoklad trestní odpovědnosti voj. K. za smrt voj. S., tj. bezpečné zjištění příčinné souvislosti mezi jeho jednáním a škodlivým následkem – smrtí voj. S. a odtud i poškozením trestním zákonem chráněného společenského vztahu – zájmu na ochraně života a zdraví občanů. Jestliže tedy za této situace soud 1. stupně pochybil a uznal voj. K. vinným tr. činem podle § 221 odst. 1, 4 tr. zák., měl soud 2. stupně jeho pochybení napravit.

Přesto, že odpovědnost voj. K. podle trestního zákona je vyloučena již tím, že nebyla bezpečně prokázána příčinná souvislost mezi jeho jednáním a škodlivým následkem, je třeba náležitě objasnit i otázku eventuálního zavinění voj. K., a to proto, že se jak soud 1. stupně, tak i soud 2. stupně v tomto směru dopustily řady závažných pochybení.

Soud 1. stupně se touto významnou otázkou zabýval velmi povrchně, a to tím, že stručně zjistil: „Obžalovaný údery pěstí do hlavy úmyslně ublížil na zdraví vojína S. Ublížení na zdraví spočívalo v tom, že působením těchto úderů došlo k prasknutí cévní výdutě v hlavě S. a krvácení do komor mozkových.“

Tomuto závěru soudu 1. stupně je nutno především vytknout, že je v rozporu s výrokem o vině (s kvalifikací). Lapidárně konstatuje, že obviněný údery pěstí úmyslně ublížil na zdraví; vzápětí pak vysvětluje, že tímto ublížením rozumí prasknutí cévní výdutě v hlavě S. a krvácení do mozkových komor. Objektivně vyznívá citovaný závěr o zavinění v to, že voj. K. úmyslně způsobil voj. S. zranění, spočívající v prasknutí cévní výdutě a v krvácení do mozkových prostor. Ponecháme-li stranou otázku, zda toto tvrzení odpovídá skutečnosti, je na první pohled patrné, že intenzita ublížení na

zdraví svědčí pro kvalifikaci postihující úmyslné způsobení těžké újmy na zdraví, při čemž nelze opomenout ani možnost posouzení věci jako vraždy podle § 219 tr. zák. V žádném případě by však nebylo možno kvalifikovat takto zjištěné jednání jako pouhé ublížení na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1, 4 tr. zák., jak činí soud 1. stupně. Pro úplné zhodnocení toho, jak se rozsudek soudu 1. stupně vypořádal s otázkou zavinění, zbývá ještě dodat, že se rozsudek vůbec nezmiňuje o tom, proč soud použil též kvalifikace podle odst. 4 § 221 tr. zák.

Soud 2. stupně kvalifikoval jednání voj. K. podle § 224 odst. 1 tr. zák., tj. jako způsobení těžké újmy na zdraví z nedbalosti. Tím vyjádřil nesouhlas s názorem soudu 1. stupně o tom, že způsobil S. újmu na zdraví úmyslně. V odůvodnění k této otázce – a tu je možno předeslat, že v podstatě správně – uvádí: „V projednávaném případě však nelze brát za prokázané, že obžalovaný měl v úmyslu zranit takovým způsobem S., aby to odpovídalo ublížení na zdraví ve smyslu tohoto ustanovení není totiž nepatrné zranění, které neznemožňuje obvyklou činnost, jako jsou např. drobné krevní výronky na hlavě, zjištěné při soudní pitvě mrtvolý S“.

Nejvyšší soud poukazuje na nesprávné navázání druhé věty na první; objektivní charakter následků útoku – drobné krevní výrony – totiž nemůže být jediným důkazem v tom smyslu, zda pachatel chtěl nebo nechtěl způsobit újmu na zdraví, a to proto, že i slabé následky mohou být výsledkem úmyslného jednání, na příklad pokusu o úmyslné způsobení újmy na zdraví, a to třeba i těžké.

I když lze hodnotit toto pochybení jako nedostatek pouze formulační povahy, není možno ponechat bez povšimnutí, že tento závěr není v dobrém souladu s názorem, vyjádřeným na str. 6, 7 rozsudku soudu 2. stupně, kde je uvedeno: „Obžalovaný se rozčílil, zesílil svůj útok a postupoval celkově způsobem, že musel vědět, že může velmi vážně ohrozit zdraví a život napadeného, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že k tomu nedojde.“

Mezi oběma těmito názory je zřejmý nesoulad. Soud 2. stupně zásadně vylučuje, že by pachatel jednal úmyslně. Odnímá tedy i možnost, že by pachatel jednal s tzv. eventuálním úmyslem způsobit pachateli ublížení na zdraví. Vzápětí však v důvodech rozsudku vyjadřuje přesvědčení, že voj. K. postupoval takovým způsobem, že musel vědět, že může velmi vážně ohrozit zdraví a dokonce i sám život napadeného.

Jestliže v této konkrétní věci voj. K. musil vědět, že konkrétní útok – údery do hlavy – může ohrozit nejen zdraví, ale dokonce velmi vážně i sám život napadeného a jestliže tento útok skutečně podnikl, pak nelze vyvrátit, že byl srozuměn s tím, že tímto útokem způsobí eventuálně alespoň ublížení (nemusí být těžké) na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1 tr. zák. I když se tedy oba závěry o zavinění, citované z rozsudku soudu 2. stupně, pojmově nevyvracejí, přece jen skutkový stav, kterým soud 2. stupně podepírá závěr o tom, že pachatel spáchal těžké ublížení na zdraví z vědomé nedbalosti, prakticky vyvrací závěr o tom, že u pachatele není dán eventuální úmysl ani k ublížení (tedy ani k těžké újmě) na zdraví.

Avšak i bez ohledu na tento vnitřní rozpor odůvodnění rozsudku soudu 2. stupně se nelze ztotožnit s jeho závěrem o tom, že jednání voj. K. nese znaky vědomé nedbalosti a že je proto trestným činem podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Při řešení otázky, zda jednání, jímž voj. K. způsobil smrt voj. S., nese znaky zavinění ve smyslu § 4 nebo § 5 tr. zák. je třeba vycházet především z charakteru útoku voj. K. a z jeho následků, popsanych posudky znalců, z výpovědí svědků i samého obviněného.

Na rozdíl od soudu 1. a 2. stupně je třeba se vyvarovat především toho, aby byl z hlediska zavinění přeceňován význam tragického zakončení sporu smrtí voj. S. Tu je třeba do všech důsledků respektovat skutečnost, že důležitou podmínkou smrti voj. S., podmínkou sine qua non, byla jeho

osobní indispozice, malformace spodinové cévy.

Z následků, které vyplynuly z této vrozené vady voj. S. by tedy bylo možno vinit voj. K. pouze tehdy, kdyby o tomto nedostatku věděl. Skutečný zdravotní stav voj. S. však obviněný neznal. Zavinení voj. K. může spočívat pouze v tom, co věděl nebo co měl a mohl vědět o důsledcích svého útoku na S. a co jím chtěl dosáhnout.

Podle doznání obviněného, potvrzeného svědeckou výpovědí voj. J., udeřil K. pěstí do hlavy S. v okolí ucha. S. pak upadl na zem. Na zemi udeřil K. vojína S. ještě několikrát do hlavy a do prsou.

Aby bylo možno činit závěry o tom, jaké následky mohl K. od těchto úderů očekávat, je třeba především zjistit, jaký charakter skutečně měly, jak byly nebezpečné zdraví voj. S.

I když voj. K. líčí sám první úder jako poměrně silný, objektivní zjištění na těle mrtvolky nenasvědčují, že by kterýkoli úder byl obzvlášť nebezpečný. Pitevní protokol neshledal zevně na těle, tedy ani na hlavě, žádné známky poranění, tedy ani podlitiny nebo jiné stopy, které by silnější úder musil na hlavě zanechat. Dvě malé podlitiny ve vlasaté části hlavy pak zřejmě s úderem přímo nesouvisí. Mimo to je znalecký posudek (č. l. 124) hodnotí tak, že je z hlediska soudně lékařského nelze považovat za ublížení na zdraví. Pro nepřiliš značnou intenzitu úderů voj. K. svědčí i pitevní nález drobných krevních výronků v měkkých pokrývkách lebních; znalecký posudek ústavu soudního lékařství činí z tohoto nálezu přímý závěr o síle úderů: „Malý rozsah krevních výronků svědčil o poměrně malé intenzitě působícího násilí, a proto jsme tento fakt zamítli jako podřadný.“

Z toho je nutno učinit závěr, že intenzita úderů na hlavu voj. S. byla taková, že na jeho těle nezpůsobila ani újmu na zdraví.

Z toho pak, s přihlédnutím ke skutečnosti, že není prokázán příčinný vztah těchto úderů k prasknutí výdutě na spodinových cévách voj. S. a k tomu, že voj. K. o této malformaci nevěděl, vyplývají dva podstatné závěry.

První spočívá v tom, že úder na hlavu voj. S. nebyly tak intenzivní, aby způsobily normálně vyvinutému člověku újmu na zdraví. Škodlivě se mohly projevit pouze na malformovaném organismu. Jestliže nemohla způsobit ublížení na zdraví ani tato nejintenzivnější část útoku voj. K., je zřejmé, že tuto škodlivější intenzitu nemohly mít ani jeho slabší části, tj. úder, zasazený S. v době, kdy ležel na zemi. Z toho vyplývá, že útok voj. K. jako celek nebyl tak intenzivní, aby mohl způsobit voj. S. újmu na zdraví jinak, než v souvislosti s malformací cévy.

Za druhé pak je třeba přihlédnout k tomu, že slabá intenzita útoku, ani nedostatek následků ještě nevylučují zavinení pachatele. Např. tzv. pokus nezpůsobitelným prostředkem je typickým příkladem, kdy pachatel usiluje o dosažení určitého cíle – např. smrti – přesto, že žádné škodlivé následky nevzniknou, ani vzniknout nemohou. V případě voj. K. však malá intenzita útoku ten konkrétní význam pro zjištění jeho zavinení, že vylučuje možnost dovozovat, že z charakteru útoku si K. uvědomil, že jeho jednání může vážně ohrozit S. na zdraví, nebo dokonce – jak nesprávně uvádí rozsudek soudu 2. stupně – na životě.

Stejně tak, jako na základě charakteru útoku, nelze ani jinými důkazy prokázat, že voj. K. věděl, že jeho jednání může vážně ohrozit S. na životě. Z nich se otázky zavinení nejbližší dotýká výpověď K. samého, a to tam, kde říká, že vojáka „nechtěl zabít, ani nijak zvlášť silně mu ublížit“. Vykládat si tuto výpověď tak, že pod slovy „nijak zvlášť silně ublížit“ rozuměl K. to, nechtěl způsobit S. újmu na zdraví ve smyslu § 89 odst. 7 tr. zák., ale pouze ublížení na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1 nebo § 223 tr. zák., by bylo násilným přizpůsobováním myšlení prostého člověka znění a požadavkům trestního zákona.

Naopak je třeba v souladu s běžným hovorovým významem vykládat pojem „ublížit“ jako způsobení újmy v širokém slova smyslu, tj. např. i způsobení bolesti.

Proto také nelze výpověď voj. K. chápat jako doznání k eventuálnímu úmyslu způsobit poškozenému újmu na zdraví ve smyslu § 89 odst. 7 tr. zák., stejně tak, jako z ní nelze dovozovat, že voj. K. věděl, že způsobí S. ublížené na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1 tr. zák.

Z toho tedy vyplývá, že nelze prokázat, že by voj. K. věděl, že jeho útok může voj. S. způsobit smrt, nebo těžkou újmu na zdraví, ani to, že může způsobit ublížení na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1 tr. zák.

Protože vědomí alespoň možnosti vzniku tohoto škodlivého následku je nezbytnou podmínkou úmyslného zavinění (§ 4 tr. zák.) a tzv. vědomé nedbalosti (§ 5 písm. a) tr. zák.), jsou tyto formy zavinění u voj. K. vyloučeny.

Tím je vyloučena i kvalifikace jeho jednání jako ublížení na zdraví podle § 221 tr. zák. nebo podle § 222 tr. zák. nebo jako vraždy podle § 219 tr. zák. Zbývá proto posoudit, zda u obviněného není dána tzv. nevědomá nedbalost (§ 5 písm. b) tr. zák.), která nevyžaduje, aby si pachatel uvědomoval škodlivé následky svého jednání.

Vzhledem k charakteru útoku (K. útočil holýma rukama, údery nebyly příliš silné), k prostředí, v němž k útoku došlo (k úderům nedošlo v prostředí, které by mohlo voj. S. ohrozit druhotně – např. pádem do vody, omráčením v zimě, kdy by hrozilo zmrznutí, pádem na ostré předměty, pádem z výšky, pádem na elektrické vedení apod.), a vzhledem k duševnímu stavu voj. K. ovlivněnému zejména agresivním chováním poškozeného S. (provokace v hostinci i úder opaskem), i s ohledem na všeobecně životní zkušenosti voj. K. nelze dovodit ani to, že voj. K. mohl a měl vědět, že voj. S. může způsobit těžkou újmu na zdraví nebo smrt, ani to, že mohl a měl vědět, že může vojínu S. ublížit na zdraví ve smyslu § 223 tr. zák.

Tím je vyloučeno i zavinění ve smyslu § 5 písm. b) tr. zák. a odpovědnost za trestné činy ve smyslu § 224 tr. zák., § 221 odst. 1, 4 tr. zák. a § 223 tr. zák.

Nejvyšší soud pak zhodnotil jednání obviněného K. z hlediska zák. č. 38 Sb. o místních lidových soudech a dospěl k závěru, že nese znaky provinění proti socialistickému soužití podle § 19 písm. a) citovaného zákona. Toto provinění spatřoval Nejvyšší soud v tom, že K. dne 5. 5. 1962 okolo 00,00 hodin v Praze 6, Libocké ul., před domem č. 24 zbil poškozeného S., čímž hrubým jednáním narušil soudružské soužití občanů.

Přes toto zjištění Nejvyšší soud nepostoupil věc podle § 222 odst. 2 tr. ř. místnímu lidovému soudu, a to proto, že uplynula lhůta, stanovená § 15 odst. 3 zák. č. 38/61 Sb. o místních lidových soudech, z důvodů procesní ekonomie. Podle tohoto ustanovení místní lidové soudy o proviněních nerozhodují, uplyne-li od spáchání činu doba jednoho roku. Vzhledem k tomu, že voj. K. se dopustil provinění v noci z 5. na 6. května 1962, je zřejmé, že lhůta uvedená v § 15 odst. 3 zák. č. 38/1961 Sb. již uplynula.